

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

1. ZŠ Napajedla, Komenského 268

školní rok: 2011/2012

Obsah

1. Úvod
2. Co je rizikové chování
3. Cíl minimálního preventivního programu
4. Charakteristika školy
5. Analýza současného stavu ve škole
6. Metodik prevence
7. Spolupráce s rodiči
8. Vzdělávání pedagogů
9. Metody práce
10. Jednorázové a další aktivity
11. Volnočasové aktivity
12. Řešení přestupků
13. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi
14. Šikanování ve škole
15. Harmonogram programu na školní rok 2010 – 2011
16. Závěr

1. Úvod

Různé druhy rizikového chování se vyskytují na všech typech škol. Dotýkají i děti, které navštěvují základní školu. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

V tomto věku patří žáci k nejhroženější skupině, a proto i naše škola připravuje a realizuje komplexní program primární prevence rizikového chování, za pomoci různých subjektů.

2. Co je rizikové chování

Naše škola realizuje aktivity v primární prevenci hlavně v těchto oblastech:

- drogové závislosti, alkoholismus, kouření, gambling, netolismus
- šikanování, vandalismus a další formy násilného chování
- virtuální drogy (počítače, sociální sítě, kyberšikana)
- problematika záškoláctví, včetně skrytého
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus

3. Cíl minimálního preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči rizikovému chování.

Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy.

Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci dítěte. Naše škola se věnuje dětem s vadami učení a chování a pomáhá jim k jejich kompenzaci. Důraz je položen na informovanosti žáků v hodinách výchovy ke zdraví, výchovy k občanství a dalších předmětech.

4. Charakteristika školy

Jsme základní škola s právní subjektivitou. Pracujeme podle Školního vzdělávacího programu 1. ZŠ Napajedla, platného od 1. 9. 2010. V současné době navštěvuje I. stupeň 123 žáků a II. stupeň 115 žáků. Celkový počet žáků naší školy je 238.

5. Analýza současného stavu ve škole

V rámci Minimálního preventivního programu (dále MPP) je kladen důraz na proměnu školy a školního klimatu, komunikaci, kooperaci a zdravý životní styl.

Na programu spolupracují všichni pedagogičtí pracovníci I. a II. stupně, školní družiny, ředitelka školy Mgr. D. Pospíšilová, zástupkyně ředitelky Mgr. R. Táborová, výchovná poradkyně Mgr. E. Svobodová.

Pedagogičtí pracovníci 1. ZŠ Napajedla jsou seznámeni s Minimálním preventivním programem. Program prevence se neobejde bez pomoci všech provozních pracovníků školy, kteří mohou upozornit na drobné podněty vedoucí k zabránění pozdějším deliktům.

O šikaně jsou žáci schopni mluvit a s pomocí učitelů se i bránit. Co se týká alkoholu a kouření, žáci vědí o možných následcích, ale dokud bude současný stav okolím tolerován, ani prevence nebude všemocná.

Problémem nadále zůstává zvyšující se vulgarita žáků, vandalismus a záškoláctví, na jejichž prevenci bude letos nadále kladen důraz.

6. Metodik prevence

Školním metodikem prevence na 1. ZŠ Napajedla je Mgr. E. Táborová. V rámci své činnosti připravuje Minimální preventivní program a jeho realizaci na škole. O programu jsou informováni všichni učitelé, rodiče (při třídních schůzkách), žáci (v hodinách výchovy ke zdraví) i široká veřejnost prostřednictvím webových stránek.

Metodička prevence spolupracuje s vedením školy, výchovnou poradkyní, třídními učiteli a ostatními pedagogy, dále s OPPP a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

7. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů informováni o realizaci Minimálního preventivního programu na škole. Problémy spojené s rizikovým chováním žáků je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Rodiče jsou informováni o situaci na škole i o možnostech případné pomoci průběžně na webových stránkách školy, třídních schůzkách a prostřednictvím některých článků v Napajedelských novinách. Nejlepším řešením by bylo větší zapojení rodičů. Tento bod se stále zcela nedaří plnit, převažuje spíše snaha problémy nevidět. Bez spolupráce s rodinou však jen těžko dojdeme k nějaké zásadní změně. Jako možnost se jeví spolupráce přes rodičovské sdružení a Radu školy.

8. Vzdělávání pedagogů

Pedagogové se v rámci svých možností zúčastní aktivit zaměřených na prevenci rizikového chování. Škola jim poskytne nabídku programů seminářů a školení zabývajících se touto tematikou.

9. Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat mezipředmětově.

Některé používané metody práce:

- výklad (informace)
- samostatná práce (slohové práce na určená témata, referáty, informace za tisku, z internetu, apod.)
- besedy, diskuse

- sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání
- práce ve dvojicích, skupinová práce ve třídě

Na prvním stupni je prevence realizována hlavně v hodinách prvouky, vlastivědy, přírodovědy, tělesné výchovy, čtení, slohu, výtvarné výchovy a v třídnických hodinách.

Na druhém stupni jde převážně o tyto hodiny: přírodopis (Mgr. E. Ochotská, Mgr. L. Perutková), výchova ke zdraví (Mgr. L. Perutková, Mgr. D. Kašíková), výchova k občanství a osobnostní a sociální výchova (Mgr. E. Svobodová, Mgr. M. Marková, Mgr. L. Kameník), výtvarná výchova (Mgr. E. Ochotská), tělesná výchova (Mgr. E. Táborová, Mgr. D. Kašíková, J. Kropáček). Dále je prevence realizována ve třídnických hodinách. V rámci mezipředmětových vztahů je MPP nepřímo realizován i v ostatních předmětech.

10. Jednorázové a další aktivity

Probíhají a budou probíhat besedy s odborníky podle možností školy a momentální nabídky akcí. Žáci musí vědět, kam se mohou obrátit se svými dotazy nebo kde získají potřebné informace. Mají možnost kdykoli prohodit svoje problémy s metodikem nebo výchovným poradcem.

Chystané celoškolské projekty

Den země

- navazuje na mentoring
- osvěta a kontakt s veřejností
- environmentální vzdělávání

Týden bezpečnosti

- konkrétní realizace projektu bezpečná škola, po dobrých zkušenostech z loňského školního roku plánujeme aktivní účast vyučujících a vyšší míru spoluúčasti žáků na vytváření a realizaci jednotlivých aktivit, mimo jiné v rámci mentoringu

Den včel

- seznámení s činností ČSV Napajedla
- rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě

Sportovní den I. stupně

Sportovní den II. stupně

- pohybové aktivity

Den dětí

- důraz na interakci a volnočasové aktivity

Den Země

- viz. plán environmentální výchovy

Vánoční koledování

- celoškolský projekt s vánoční tematikou, předcházený aktivitami školní družiny, prvního stupně a včelařského kroužku (nácvič vánočního vystoupení, vánoční aktivity ve vyučování, výroba vánočních ozdob, pečení perníčků, atd.), předpokládá se i účast žáků druhého stupně (výroba ozdob formou miniworkshopů, prodej včelařských výrobků, charitativní sbírky, atd.)

Další plánované projekty, akce a činnosti na naší škole:

- akce školní družiny a časopisu Nšoči
- třídění odpadu ve třídách (papír, plast, ostatní)
- sběr léčivých bylin, šípků a pomerančové kůry
- celoroční sběr starého papíru
- aktivní zapojení žáků do vylepšení estetického vzhledu školy, jejích vnitřních prostor a okolí
- vycházky do přírody, výuka v přírodě
- škola v přírodě (I. stupeň)
- lyžařský výcvik 7. ročník
- zpřístupnění školního dvora o velké přestávce žákům

- zájmové kroužky, zájmová tělesná výchova, dyslektický kroužek, včelařský kroužek
- žákovský parlament
- žákovské služby
- projekt zdravé zuby – I. stupeň
- exkurze
- kurz plavání
- účast v soutěžích

11. Volnočasové aktivity

Žákům jsou nabídnuty tyto nepovinné předměty: florbal, náboženství a tyto kroužky: dyslektický kroužek, logopedický kroužek a včelařský kroužek, sportovní kroužek. Kroužky jsou vedeny převážně učiteli.

12. Řešení přestupků

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, týkající ho se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, bude toto klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z toho vyvozeny patřičné sankce.

Budou sledovány i další druhy rizikového chování - šikana, záškoláctví, vandalismus, rasismus atd. Při jejich zjištění budou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem
2. podle zjištěných informací spolupráce s rodinou
3. doručení kontaktu s odborníky
4. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
5. v případě dealerství oznámení Policii ČR

13. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

- krajská protidrogová koordinátorka (krajská metodička prevence PhDr. Jarmila Peterková)
- pedagogicko - psychologická poradna (okresní metodička prevence – Mgr. Michaela Pelajová)
- vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s dětmi ohroženými sociálně patologickým vývojem

Oblast zdravotnictví

- dětský lékař
- spolupráce při realizaci protidrogové prevence

Oblast sociálních věcí

- sociální odbor, kurátoři

Policie ČR, Městská policie

- Služba kriminální policie - oddělení nezletilých
- využít lektorských služeb policistů v oblasti sociálně patologických jevů

Přehled dalších organizací a institucí spolupracujících s naší školou:

Krajská hygienická stanice Zlínského kraje

o. s. M2M

Unie Kompas

o. s. Na cestě

o. s. Madio

o. s. ONŽ poradna pro ženy

Domek Zlín
Zdravotní ústav ve Zlíně
MěÚ Napajedla
Domov důchodců Napajedla
Úřad práce Zlín – IPS
SZŠ Zlín
Sbor dobrovolných hasičů
ZO ČSV Napajedla

Aktivní spolupráce s institucemi zabývajícími se využitím volného času dětí a mládeže:

DDM Matýsek Napajedla
ZUŠ R. Firkušného Napajedla
Městská knihovna Napajedla
o. s. M2M víkendové akce „Učit se žít spolu“ na naší škole

14. Šikanování ve škole

V prevenci proti šikanování a v postupech řešení šikanování postupuje škola podle Programu proti šikanování. Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy. Tento program je nedílnou součástí Primární prevence sociálně patologických jevů ve škole a Minimálního preventivního programu školy.

15. Harmonogram programu na školní rok 2011 – 2012

Nadále budeme pokračovat v celoškolském dlouhodobém projektu BEZPEČNÁ ŠKOLA ve spolupráci s Policií ČR, Městskou policií Napajedla, Sbohem dobrovolných hasičů Napajedla, Krajskou hygienickou stanicí Zlín, kurátorkou pro mládež p. Blateckou, studenty SZŠ Zlín, o. s. M2M aj. Podnětem pro tento projekt byl narůstající počet úrazů a rizikového chování dětí, neznalost první pomoci, nezdravý životní styl mládeže. Do projektu Bezpečná škola se zapojují všichni žáci naší školy, tzn. žáci I. i II. stupně. Projekt je organizován formou na sebe navazujících zážitkových programů, tematických besed, aktivit, činnostního učení a zaměřuje se na prevenci: protidrogovou, dopravní nehodovosti, zdravotnickou, kriminality, šikany, ale také na vytváření pozitivních vztahů ve třídě a rozvoj sebeúcty. Realizace projektu je plánována v Týdnu bezpečnosti.

Pro velký ohlas žáků 8. a 9. ročníků i bývalých žáků budeme pokračovat ve spolupráci s občanským sdružením M2M ve víkendových akcích s názvem Učit se žít spolu. V letošním roce jsou plánovány 2 „víkendovky“ pod záštitou ředitelky Mgr. D. Pospíšilové a zástupkyně ředitelky Mgr. R. Táborevé. Ve spolupráci s o. s. M2M proběhne v letošním roce také adaptační kurz žáků 6. třídy. Dále je pro žáky devátých ročníků plánováno tradiční předtančení na školním plese, a program mentoring, společný pro první a deváté ročníky.

1. Volnočasové aktivity žáků

1. ZŠ Napajedla aktivně spolupracuje s DDM Matýsek a občanským sdružením M2M, dále také se ZUŠ Rudolfa Firkušného a Městskou knihovnou Napajedla.

2. Schránka důvěry

Žákům by měla sloužit hlavně tehdy, kdy se dostanou do problémů v souvislosti s návykovými látkami nebo ostatními typy rizikového chování /celoročně/.

3. Seznámení žáků s MPP a jejich zapojení do organizace prevence

průběžně, prostřednictvím školního parlamentu, v hodinách výchovy ke zdraví a osobnostní a sociální výchovy

4. Seznámení rodičů s MMP

říjen, v rámci třídních schůzek

5. Zapojení do preventivního projektu Policie ČR

Zapojí se žáci 1. stupně – celoročně (dětská policie, bezpečnost na silnicích apod.).

6. Prevence ochrany dětí a bezpečnosti mládeže

Ve spolupráci s Policií ČR, městskou policií, KHS, sborem dobrovolných hasičů aj. se uskuteční Týden bezpečnosti, v němž bude pro každý ročník realizován program

7. Besedy a aktivity

Tento bod bude plněn podle aktuálních nabídek a možností školy.

Směr preventivních aktivit v letošním školním roce

V letošním školním roce bude naší prioritou v oblasti prevence problematika záškoláctví, a zvyšující se vulgarity žáků, dále se hodně zaměříme na vztahy v kolektivu.

Hodláme se zaměřit na monitorování klimatu školy i jednotlivých tříd, nadále pak na nalezení vhodné „náhrady“ programů realizovaných zrušeným Centrem prevence a navázání spolupráce s dalšími organizacemi a institucemi působícími v této oblasti.

Hlubší zaměření v konkrétních třídách

první stupeň:

zdravý životní styl, prevence šikany, vztahy v kolektivu, vulgární chování

druhý stupeň:

6. ročník: prevence šikany, vztahy v kolektivu

7. ročník: závislosti

8. ročník: zdravý životní styl, zdravé sebepojetí

9. ročník: sexuologie, mateřství, kriminalita

16. Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence rizikového chování žáků s výcvikem v sociálních dovednostech. Preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Bude mít smysl jedině tehdy, když všichni zúčastnění budou vidět smysluplnost své práce. Toto chceme dosáhnout dobrou a pravdivou informovaností, ochotou vyslechnout druhého a nalezením správné cesty v případě pomoci.

Zpracovala: Mgr. Eva Táborová